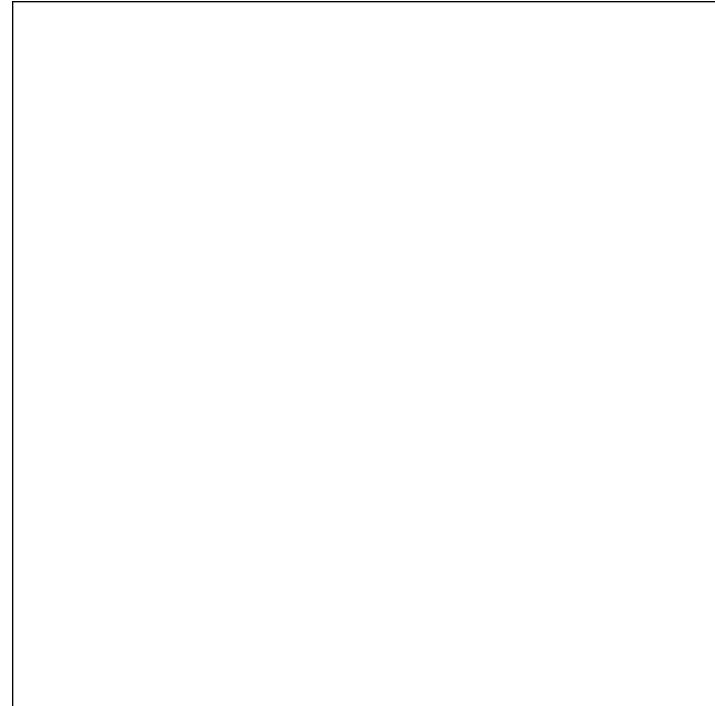

(uten bilde)

- III nivå 4
- somali / nyorsk
- Anwar Mohamed Dirie
- Wiehan de Jager
- Zuliu folktale

Aargoo singili shimbir-malabka
Honningguidens hemn

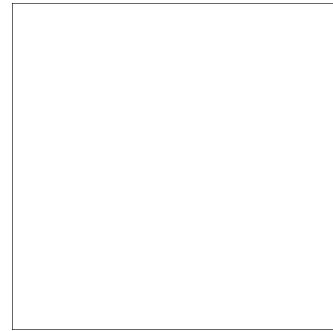
Barnebøker for Norge

barnebøker.no

Aargoo singili shimbir-malabka /
Honningguidens hemn
Skrevet av: Zuliu folktale
Illustrert av: Wiehan de Jager
Overrett av: Anwar Mohamed Dirie (so), Espen
Stranger-Johannessen, Martine Rørstad Sand (un)
Denne fortellingen kommer fra African Storybook
(afrikanstorybook.org) og er videreforsmidt av
Barnebøker for Norge (barnebøker.no), som tilbyr
barnebøker på mange språk som snakkes i Norge.

Dette verket er lisensiert under en Creative Commons
Navngivelse 3.0 Internasjonal Lisens.
<https://creativecommons.org/licenses/by/3.0/deed.no>

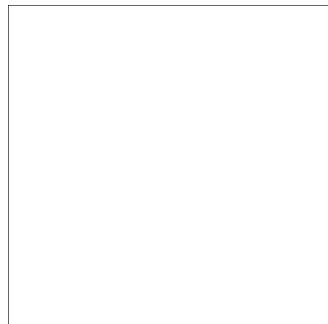
Tani waa sheekada Ngede, shimbir-malabka, iyo nin yar oo dhuuni ah laguna magacaabay Gingile. Maalin goor uu Gingile ugaarsi tagay maqlay ci'da Ngede. Gingile afkiisa ayaa bilaabay in uu dhareero niyeysiga malab dartii. Wuu istaagay wuu na dhagaystay si taxadar ah, oo uu raadiiyay ilaa uu arkay shimbirkii oo laamaha korka madaxiisa ku jiro. "Jiiq-jiiq-jiiq," ayuu ku shanqaray shimbiarki yaraa, isaga oo u duulay geedka ku xigo, hadana kan kale. "jiiq-jiiq-jiiq," ayuu ku ciyay, istaagayana marba mar si uu u hubsado in uu Gingile soo raacay.

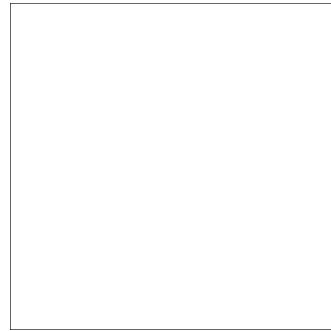
...

Dette er historia om Ngede, honningguiden, og ein grådig ung mann ved namn Gingile. Ein dag medan Gingile var ute på jakt, kalla Ngede på han. Gingile fekk vatn i munnen ved tanken på honning. Han stoppa og lytta oppmerksamt, og leitte til han såg fuglen i greinene over hovudet sitt. "Tsjitikk, tsjitikk, tsjitikk", kvitra den vesle fuglen i det han flaug til det neste treet, og det neste. "Tsjitikk, tsjitikk, tsjitikk", kalla han, og stoppa innimellom for å forsikra seg om at Gingile følgde etter.

Efter ein halvtimme nádde dei eit stort vilt fíkentre. Ngede
 han sa: „Her er det! Kom no! Kvifor brukar du sá lang
 ned pà ei grein og strekte hovudet mot Gingilie som om
 hoppa rundt som ein galen blant greinenne. Han slo seg
 men han stolte pà Ngede.
 tid?“ Gingilie kunne ikkje sjá nokre bier frå under treet,

laakin waxa uu aaminyay Ngede.
 kama usan arki karyn wax shini ah geedka hoostisa,
 hada! Maxaa wadtiigas dheeer u qaadaneyasa?“ Gingilie
 so leexiyay Gingilie sidii in la dhabayo, „Waa kan! Kaa
 dagay mid ka mid ah lamihii, waxa uu na madaxisa ku
 boodbooday lamihii geedka. Dabadeeda waxa uu dul
 duur baaxad le. Ngede waxa uu si waali ah ugu
 Saacad barked ka dib, waxa ay soo gaareen geed berde

Gingile waxa uu warrankii ugaarsiga dhigtay geedka hoostiisa, waxa uu soo aruursaday xaabo, dab ayuuna shiday. Markii uu dabkii si fiican u shidmay, qori dheer oo qallalan ayuu dabkii galiyay. Qorigani waxuu khaasatan caan ku ahaa in uu sameeyo qiiq badan marka la shido. Waxa uu bilaabay fuullidii, isaga oo ilkaha ku haya dhanka qabow ee qoriga qiiqaya.

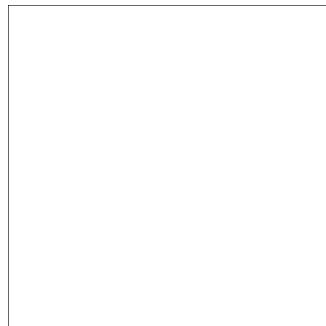
...

Så Gingile la spydet sitt ned under treet og samla nokre tørre kvistar og tende eit lite bål. Då elden brann godt, stakk han ein lang, tørr kjøpp inn i hjartet av bålet. Denne veden var kjend for å laga mykje røyk medan han brann. Han byrja å klatra medan han heldt den kjølege enden av kjøppen mellom tennene.

Snart kunde han høyra summinga til dei travele bienene. Dei kom inn og ut av eit holrom i tresstammen - bollet derira. Då Gingilie naddde bollet, dytta han den rykande enden inn i holrommet. Bienene før ut, sntre og klare til angrep. Dei flaug bort sidan dei ikkje likte royken - men ikkje før dei hadde gjeve Gingilie nokre smertefullle stikk!

...

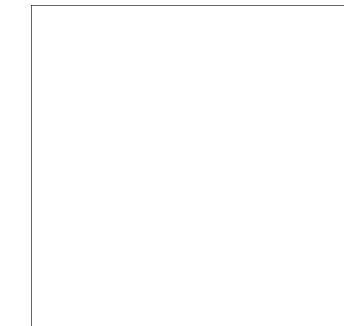
xoogaan daniinyo kului!
jelclayn qilla - laakin intaa ka hor waxay Gingilie siiyeen
Shinnidii bananaka ayay u yaacday, sababtoo ahi ma
waxa uu qorigi qillidayay ku rixay meeshii duleeshay.
ah - hoygdeda. Marki u Gingilie gaaray hoygii shinnida
baxaysay shinnidduu meel dulleesha oo geedka jirriidisa
shinnida mashquulisan. Waxa ay ka galaysay kana soo
Markeiba waxa uu magli karray "sss-sss" da dherer ee

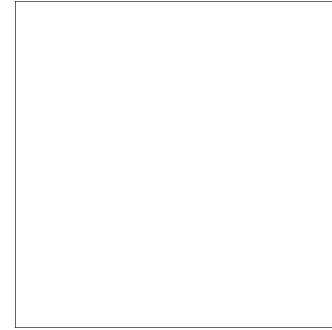
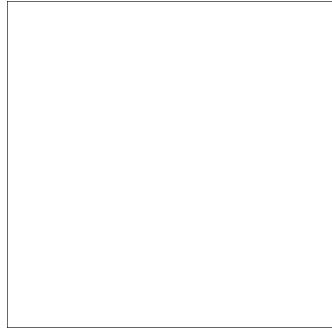

Og på den mæten, nær borna til Gingilie høyrer forteljinga om Ngede, respekterer dei den vesle fuglen. Kvar gong dei sankar honning sørger dei før å gjie den største delen av vokskaka til honningguiden!

...

Sidaa darteed, markei Gingilie ay carruurtisa madlaan sheekada Ngede waxa ay ixtiram u qaadaan shimbirka yar. Mar wala oo ay malab soo gurtan, waxa ay xadiliyaa in ay deybta ugu weyn xabad barsheeda ugatagaan shimbir malabka!

Markii ay shinnidii tagtay, Gingile waxa uu gacantiisa ku riixay buulki malabku ku jiray. Waxa uu kala soo baxay gacan buuxdo xabag-barsheed, tiftifqayso malab iyo diirdiir cadcad oo buudhan. Waxa uu si taxaddar leh ugu riday xabag-barsheedkii kiish uu garabka ku sitay, geedkiina waa uu ka soo degay.

...

Då biene var ute, stakk Gingile handa si inn i bolet. Han tok ut handfuller med tunge vokskaker som draup av herleg honning og var fulle av feite, kvite larvar. Han la vokskakene forsiktig i veska han bar på skuldra og byrja å klatra ned frå treet.

Intii ay haramcaddu weerarin Gingile, si degdeg ayuu hoos uga degay geedki. Degdeggii awgii ayuu laan gafay, waxa uu si shanqar culus leh ugu dhacay dhulka oo wareejiyay canqowgiisi. Sidii ugu dhakhsaha badneyd ee uu karay ayuu u dhutiyay. Nasiib lahaayaa, haramcaddu aad bay weli u sii hurdeysnayd haday cayrsan lahayd. Ngede, Shimbir-malabkii, wuu helay aargoosigi. Gingile na cashar ayuu bartay.

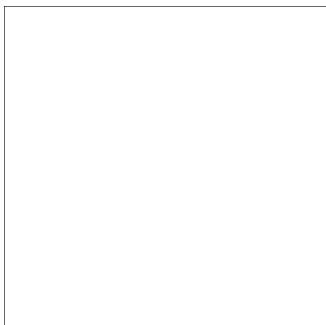
...

Før Leopard kunne svinga labben etter Gingile, skunda han seg ned frå treet. I hastverket bomma han på ei grein og landa med eit høgt brak på bakken og forstua ankelen. Han hinka vidare så fort han kunne. Heldigvis for han var Leopard enno for søvnig til å jaga han. Ngede, honningguiden, hadde fått hemnen sin. Og Gingile hadde fått seg ein lærepenge.

Ngede sag ivrig på alt Gingille gjorde. Han venta på at han skulle leggja igjen ei tjukk vokskake som ei takkegåve til honnigguiden. Ngede svinsa fra grein til grein, nærrare og nærrare bakkene. Til slutt naddde Gingille foten av treet. Ngede sat på ein stein nærr gulten og venta på passjøninga si.

• • •

Ngede waxa uu si xillo leh u daawanaayay wax waliya oo uu Gingille sameyneyey. Waxaa uu sugayay in uu uga tago cad xabag-barsheed buurran ah Shimbir-malabka si maahad celin ah. Ngede laanba laan ayuu uga duulay, ugu na sii dhawaanayay dhukka. Ugu dambeeyn Gingile geedka salkiisi ayuu gaadhey. Ngede dhagax u dhow willka ayuu dul istagay waxuu na suggay abalamartintissi.

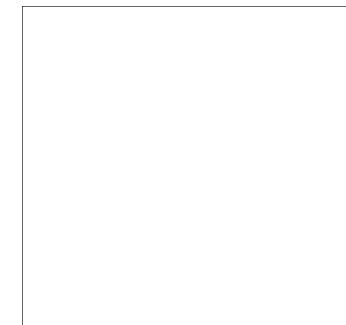
Gingile klatra, men lurté på kvífor han ikkje høyrde den sedvalnægge summinga. „Kanskje bølet er djupt inne i treet“, tenkte han før seg sjølv. Han drog seg opp etter ei anna grein. Men i staden for bølet, stira han inn i auga til leoparden! Leo var veldig sitt fordi såvæn hennar vart så brått avbrote. Ho kneip att auga og opna munnen for å visa dei veldig lange og skarpe tenneene sine.

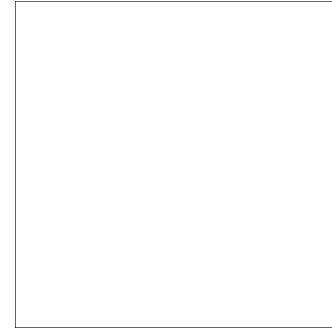
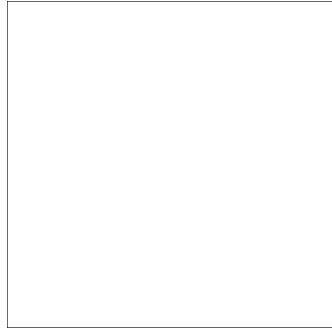
• • •

saraya.

Gingeile wuu fuulay, la yaaabbaanaa sababta uu u maqil
wayay „Ssssss-sss“ di caadiiga ahayd. „Malahaa godku
gudaha geedka ayuu si jiraa,“ ayuu ku fikriy. Laan kale
ayuu kor usii fuulay. Lakkiin halkii godkiii shiniindaa eegii
lahaa, waxa uu indhaha ku dhuufay haramcad!

Haramcadu aad bay uga carootay in hurdaadeedii si
edeb darro ah looga dhexgalay. Indhaha aayy iksku
kuduudday, afkeedana way kala qaadday iyada oo
ilkaheeda waawayn ee afka badan dibedda u soo

Laakiin, Gingile dabkii ayuu damiyey, warrankiisii na qaatay oo socodkii gurigiisa billaabay, isaga oo inkiraya shimbirki. Ngede si carro leh ayuu u ciyey, "Fiiq-fifiq-fifiq!" Gingile inta istaagay, oo shimbirki yaraa eegay ayuu aad ugu qoslay. "Waxa aad rabtaa xoogaa malab ah, ma rabtaa, saaxiib? Ha! Laakiin hawsha oo dhan aniga ayaa qabtay, aniga ayaana qaatay qaniyo oo idil. Maxaan kuula qaybsadaa malabkan la jecelyahay?" Dabadeedna wuu iska dhqaqaqay. Ngede aad ayuu u carooday! Ma ay ahayn in sidan loola dhaqmo! Lakiin wuu aargoosan doonaa!

...

Men Gingile sløkte bålet, plukka opp spydet, byrja å gå heim og oversåg fuglen. Ngede ropte sint: "SI-ger, SI-ger!" Gingile stoppa og stira på den vesle fuglen og lo høgt. "Du vil ha litt honning, du, vesle ven? Ha! Men eg gjorde alt arbeidet og fekk alle stikka. Kvifor skulle eg dela noko av denne herlege honningen med deg?" Ngede var rasande! Dette var då ingen måte å behandla han på! Men han skulle få hemnen sin.

Asbuucyo badan kadib, maalin, markale ayuu Gingile maqlay ci'da malab sheega ee Ngede. Waxa uu xusuustay malabkii macaanaa, si xiiso leh na u dabagalay shimbirkii mar kale. Sidii uu kaynta dhinaceeda ugu horkacayey Gingile, Ngede waxuu dul istaagay geed weyn oo qodxo dallad ah leh si uu ugu nasto. "Ahh," Gingile ayaa ku fikiray. "Godka shinnida geedkan un buu ku yaal." dhaqso ba waxuu samaystay dabkii si yaraa waxa uuna bilaabay in uu fuulo, laanti yarayd ee qiiqeysayna ilkaha ku sita. Ngede wuu fariistay oo iska daawaday.

...

Ein dag fleire veker seinare høyde Gingile igjen kallet frå Ngede. Han hugsa den herlege honningen og følgde ivrig etter fuglen nok ein gong. Etter at han hadde leidd Gingile langs skogkanten, stoppa han for å kvila i eit stort akasietre. "Å", tenkte Gingile. "Bolet må vera i dette treet." Han tende raskt det vesle bålet sitt og byrja å klatra med den rykande greina mellom tennene. Ngede sat og venta.